

Fylkesmannen i Rogaland Miljøvernnavdelingen

Saksbehandler: Henriette Givskud
Telefon: 51 56 89 24

Arkivnr.: 461.2
Saksnr.: 2008/3604

IVAR IKS Avløpsanlegg Grødaland – Kontrollrapport

Rapportnr.: 2008.075.I. MVARO

Type kontroll: Verifikasjon

Informasjon om virksomheten:

Navn: IVAR IKS Avløpsrenseanlegg Grødaland	Organisasjonsnr.: 871 035 032
Postadresse: Postboks 8134	Besøksadresse: Grødaland
Utslippstillatelse: 25.01.2006	Bransjenr. (NACE-kode): 90.010
Risikoklasse: 2	Kommune/kommunenr.: Hå/ 1119
Kontrolldato: 09.06.2008	Tidspunkt for forrige kontroll: Ingen tidligere kontroller

Tilstede under kontrollen:

Fra virksomheten: Johan Varhaug Leif-Terje Øvernes Eline N. Furre	Fra fylkesmannen: Margareta Skog (kontrollør) Henriette Givskud (saksbehandler)

Rapportens innhold

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen. Hovedtema for kontrollen var:

1. Fastsettelse av renskrav ut fra tettbebyggelsens størrelse
2. Drift og tilsyn med avløpsanlegget (ledningsnett, overløp, renseanlegg)
3. Utslippskontroll (utslippsmålinger)

Resultater fra kontrollen

Fylkesmannen avdekket et avvik under kontrollen. Dette er:

1. IVAR IKS har ikke foretatt en risikovurdering av anlegget.

Det ble gitt en anmerkning etter kontrollen. Denne er:

1. IVAR IKS sin bruk av avvikssystemet kan forbedres.

Avvikene og anmerkningene er beskrevet på sidene 4 - 5.

Oppfølging etter kontrollen

Se oppfølgingsbrev til denne kontrollrapporten.

Rapport godkjent (dato):

Marit Sundsvik Bendixen
fung. fylkesmiljøvern sjef

Henriette Givskud
overingeniør

Bakgrunn

I juni 2008 deltok Fylkesmannen i Rogaland i en landsdekkende kontrollaksjon rettet mot avløpsanlegg i større tettbebyggelser. Aksjonen var ledet av Statens forurensningstilsyn (SFT), og inkluderte både brevkontroll og inspeksjon. Alle avløpsrenseanlegg i Rogaland som omfattes av kapittel 14 i forurensningsforskriften har deltatt i brevkontrollen, dvs. fått tilsendt innrapporterings skjema (med sentrale spørsmål om anleggets status og videre planer relatert til implementering av renskravene som ligger i kapittel 14 i forurensningsforskriften).

Inspeksjoner ble gjennomført ved totalt 7 utvalgte anlegg: Vik, Grødaland, Bore, Nærbø, Hestnes, Moi og SNJ (Sentralrenseanlegget Nord-Jæren). Alle inspeksjonene var varslede kontroller.

For mer og generell informasjon om kontrollaksjonen vises til SFTs infoark (2381/2008), *Kontrollaksjon avløp 2008*.

Generelt sett blir kontroller gjennomført for å verifisere at gjeldende krav med hensyn til ivaretagelse av ytre miljø overholdes. Rapportene omhandler eventuelle avvik og anmerkninger som er konstatert under kontrollen og som ligger innenfor fylkesmannens forvaltningsområde. Rapportene gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av bedriftenes miljøarbeid eller miljøstatus.

Denne rapporten er skrevet etter kontrollen ved IVAR IKS sitt avløpsrenseanlegg på Grødaland, mandag 9. juni 2008.

Definisjoner

Avvik defineres som overtredelse av krav fastsatt i, eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, forskrifter hjemlet i forurensningsloven eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelser eller dispensasjoner).

Anmerkning defineres som et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet, og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Regelverk

De viktigste HMS-kravene for den bransje virksomheten tilhører er sammenstilt og ligger tilgjengelig på internett, www.regelhjelp.no.

Hjemlene for de avvik som gis etter denne kontrollaksjonen ligger i følgende regelverk:

- *Lov om forurensninger og om avfall (forurensningsloven)*, av 13. mars 1981, med senere endringer.
- *Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften)*, av 06.12.1996, med senere endringer.
- *Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)*, av 1. juni 2004. (Kjernerodokumentet er Kapittel 14, *Krav til utslipp av kommunalt avløpsvann fra større tettbebyggelser*. I tillegg kommer Kapittel 11, *Generelle bestemmelser om avløp*).

- Utslippstillatelsen for det enkelte avløpsanlegg. For avløpsanlegget på Grødalaland gjelder *Utsleppsløyve for Grødalaland avløpsanlegg* (med tilhørende følgebrev). Denne tillatelsen er datert 25.01.2006.

Resultater fra kontrollen

Avvik

Det ble gitt et avvik etter kontrollen. Dette er beskrevet nedenfor:

Avvik 1:

IVAR IKS har ikke foretatt en risikovurdering av avløpsanlegget på Grødalaland.

Avvik fra:

Internkontrollforskriften, § 5, andre ledd, punkt 6.

Kommentarer:

IVAR IKS har ikke utarbeidet en skriftlig risikoanalyse av avløpsanlegget på Grødalaland.

Det er viktig at også klimaendringer, og konsekvenser dette kan få for renseanlegget på Grødalaland tas med i risikoanalysen.

Med utgangspunkt i identifisert risiko må bedriften også utarbeide beredskapsplan, jf. tillatelsens punkt 8.1. Denne skal oversendes Fylkesmannen.

Anmerkninger

Det ble gitt en anmerkning etter kontrollen, og denne er beskrevet nedenfor:

Anmerkning 1:

IVAR IKS sin bruk av avvikssystemet kan forbedres.

Kommentarer:

Avvikssystemet til IVAR IKS benyttes i liten grad, dette gjelder ved alle anleggene til IVAR IKS. Eksempelvis blir brudd på rensekrav rapportert som avvik, men utover dette blir systemet brukt lite innenfor ytre miljø.

Selskapet har et supplerende system der hendelser registreres og loggføres. IVAR IKS opplyste under kontrollen at det både var mulig, og at det ble kjørt "statistikk" på hendelser i loggsystemet med tanke på å analysere innholdet for å identifisere behovet for avbøtende tiltak. Det er viktig at vesentlige identifiserte problemområder blir lagt frem for ledelsen i IVAR IKS, og at dette kan dokumenteres. Det bør ikke være vesentlig forskjell i hvordan avvik i avvikssystemet behandles i organisasjonen, sammenliknet med problemområder som fremgår med loggsystemet som kilde.

Det vil være viktig for Grødalaland renseanlegg at for eksempel hendelser av typen bakteriedød også registreres som avvik. Det skyldes at hendelsen kan ha konsekvenser for rensekravene, og dermed for ytre miljø. En slik hendelse på Grødalaland inntraff i midten av juni, men ble ikke registrert fordi (sitat) "anlegget var under innkjøring". Vi tar dette til orientering nå, men forutsetter at det ville vært registrert som avvik dersom anlegget hadde vært i "normal drift".

Andre forhold

- Vårt inntrykk etter kontrollen ved Grødaland, er at renseanlegget er nytt og flott med gode muligheter for utvidelse. Fint at det benyttes teknologi man allerede har erfaring med fra andre anlegg.
- Fylkesmannen forventer at driftsintruksene oppbevares på anlegget så snart innkjøringsfasen er fullført og instruksene ferdigstilte. Videre forventer vi at vannmengdemålerne er på plass på overløpet så snart som mulig.
- Når det gjelder prøvetakingsprogrammet ber vi om at det oversendes Fylkesmannen så raskt som mulig.
- Fylkesmannen er inneforstått med at det er ressurskrevende for IVAR IKS å få på plass akkreditert prøvetaking ved alle sine renseanlegg før 1.1.2009. Det ble likevel opplyst under kontrollen at IVAR IKS var godt i gang med å ferdigstille søknaden om akkreditering, Fylkesmannen sier seg derfor fornøyd med de tiltak IVAR IKS har iverksatt for å sikre at søknaden om akkreditering blir oversendt Norsk Standard tidsnok til at kravet om akkreditert prøvetaking bør kunne være på plass fra 1.1.2009.

Fylkesmannen vedlegger ”Rapport fra Norsk Akkrediterings Sektorkomite P12; Akkreditering av prøvetaking av kommunalt avløpsvann”, som IVAR IKS sannsynligvis har, men som vi på denne måten vil sikre at IVAR IKS er kjent med.

- www.regelhjelp.no er et nyttig verktøy for alle som raskt og enkelt ønsker å skaffe seg oversikt, og holde seg oppdatert, i det viktigste regelverket på HMS-området innenfor gitt bransje. Aktuelle krav for virksomheter som driver med rensing av avløpsvann ligger på Regelhjelp.no under bransjen kalt *Avløpsbransjen*.